

712.21

1912

Szerző hö.

Cím Kertész-telepet

Forrás: Magyarország

Bp.

(Hely)

1912 VII/7

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Kertész-telepet!

Virágbörze a vásárcsarnokban.

A Virágos Budapest zsürije kiosztotta a díjakat és mi fölkerestük azokat, akiktől a Virágos Budapest táplálkozik: a kertészeket és a hajnali virágbörze árusait a központi vásárcsarnokban. Mióta jelszó lett a virágdíszítés és versenyezni lehet vele, megtízszereződött Budapest virágfogyasztása. És a cserépvirágnak soha sem volt akkora keletje, mint az ideán, vágott virágot se fogyasztottak ennyit itt soha. Érdekelte meg tudnunk tehát, hogy honnan elégítődik ki Budapestnek ez a «virágos kedve.»

Az ablak- és erkélydíszítő virágnak csak elenyésző kicsi részét szerzi be Budapest a tulajdonképpen való virágkereskedésekben. Legtöbb virág kerül az ablakokba a kis kertészektől, akik a vásárcsarnokban és a nyílt piacokon árusítanak. Ezek a kertészek háromszáz-négyszáz ölnyi területet bérelnek, felszerelik azt rozoga üvegházzal és okosan felhasználva minden talpalattnyi földet, a virágok szezonjában: májustól—októberig ki tudnak vinni a piacra naponként kétszáz cserépvirágot: főleg muskátli, amely meg is marad az ablakban és aznap átültetett szegfűt, amely azonban két nap alatt elenyved. A kiskertészek, akikből vagy két tuczat van Budapesten, legtöbbször a sötét Chikágóban laknak, az Erzsébet királyné-úton és annak környékén. Onnan poroszkálnak be egy lovas szekerkön reggeli hét órára a piacokra. Öt év alatt, mióta éledez a Virágos Budapest, majd mind egyik kiskertész felhagyott a zöldségtermeléssel. A sárgarépanál jövedelmezőbb a muskátli, a petre-

zselymnél a sarkantyuvirág. Mire azonban valóssággá válnék a Virágos Budapest (mert még éppenséggel nem tartunk a czimnél), szépen kiszorulnak helyükből a kertészeink. Nagy gondjuk ez mindnyájuknak, különösen pedig a nagyobb telepek tulajdonosainak, akik között szintén alig egy-kettőnek van tulajdon telke. Ami tehát néhány év előtt még csak kedves, kívánatos szép terv volt, ma már tisztára életszükséglet a budapesti kertészeknek, hogy a főváros periferiáján valahol vehessenek vagy bérelhessenek egy hatalmas területet, ahol alkalmas kertésztelepet létesíthetnének s egymásmellett elérhetnének valamennyien.

Minekutána többször hasztalan fordultak kertészeink panaszos kérésükkel a tanácshoz, a múlt hónapban az Országos Kertész-Egylet utján a földmivelésügyi miniszterhez járultak szimpátiikus óhajukkal. Arról van szó, hogy valahol a Rákoson, kopár, szinte használatlan térségeken, hasítson ki számukra a főváros egy alkalmas területet, amelyet akár örökáron is megvennének, vagy évtizedekre szóló bérletbe vennének, hogy itt a szükséges építményekkel felszerelhesék kertjüket és föllendítve a virágtermelést, olcsóbb ápaikkal siettesék megvalósítani a Virágos Budapest szépséges tervét. Most van egy sereg kertész, többnyire már beépített utcák során. A kültelekeken is nekiindult építőkédv hamar ellöki az utból a kerteket, a telektulajdonosok könnyű szívvvel felmondanak kertész-bérlőjüknek és tudunk több esetet, amikor ilyen felmondás valóssággal koldusbotra juttatott régi kertész-családokat. Éppen akkor, amidőn a nagyváros népe kedvet kapott a virágra és a sok szűk esztendő után lett volna egy kis haszna a fáradságos munkának. Viszont, ha megvalósulna a kertész-telep, lenne több egy nagyszerű kiránduló helylyel, ahol csupa illat között sétálhatna a

bagyadt pesti ember; lennének pompázó, rendben tartott virág-telepek, ahol gyönyörűség volna járni, megtelni csinnel, illattal és a virág szeretetével. Akkor nehezebb dolga volna a Virágos Budapest zsürijének, avagy nem is volna rá többé szükség, mert jelszó és zsüri nélkül is, magáért a virágért díszítené ablakát mindenki.

A földmivelésügyi minisztériumból pártoló leirattal a főváros tanácsához került a Kertész-Egylet kérelme. Amely annyi telket adott ingyen, a főváros most már mégis csak ad talán pénzért telket egy egész iparágak: a derék, szorgalmas kertészeknek!

*

A Virágos Budapest megsokasította utcazaink a derék svábákat, kik rózsaszüret idején mennykőnagy ruháskosarakban cipelik ide a tömértelen rózsát és máskor is tele mindkét markuk

és kosaruk a mellükön s hátukon illatos idényvirágokkal. A naiv pestiek, akik hitet tennének rá, hogy a ropogós nyelvű és szoknyájú palotai menyecskék mindegy szálíg a maguk kertjének gyümölcsseit árusítják piaczaikon, szentül hiszik, hogy ez a sok virág is mind ezeknek a barátságos pest-megyvi sváboknak a kertjében nyilott. Pedig nékik is ugy vevődött a hajnali virágbörzén, a központi vásárcsarnokban.

A piaci árusok és a mozgó-kefák majd minden portékájukat itt, a központi vásárcsarnokban és környékén szerzik be, napkeletkor. A virágot, gombát és tisztított baromfit bent a csarnokban, a zöldséget és gyümölcsöt a Duna alsó partján, az eleven baromfit a csirke-piaczon, mely a központi vásárcsarnok mögött illatozik. Amint feljön a nap, éles harangszó tudatja a kofasereggel, hogy sza-

had a vásár, akkor rohan a lármas had, megszállja a messziről jött termelők szekereit és pár perc alatt kiválogatja a szükséges árut. Mire ők is kirakodnak, a kezükön éppen duplájára szökik fel a portékának ára. Aki tehát tudni akarja, hogy tulajdonképpen mi drágítja meg olyan mértéktele-nül az élelmi cikloket, ne sajnálja a fáradságot és pitymálattkor lesse ki, mikor a kofa vásárol és ugyanazon a napon jegyezze fel a piaczi árakat. Roppant tanulságos lesz a munkája. Mi megtet-tük ezt és legközelebb írunk róla. Most csak a vi-rágbörzét mutatjuk be.

A virágbörze a központi vásárcsarnok első ke-resztfolyosóján zajlik le. Az árusok, akik több-nyire maguk is viszontelárusítók, éjfélután három órakor kezdik kihámozni kosaraikat a vizes ron-gyokból. Pont négy órakor harangjel tudatja, hogy megkezdődhet a vásár. Addigra az árusok már le-fizették kosaraik után a helypénzt. Mint a sáskák rohannak az emeletre a jól ismert svábák, akik az napon barátságos buzgalommal fogják kínálgatni utczáinkon a rózsát, liliumot, szegfűbokrétákat. Az alku kemény és hangos. Sohase hinné az ember, hogy ezek a nők olyan mézödes hangon is tudnak beszélni. Alkujok mégis gyors, mert amint egy más kofa veti szemét a kiválasztott kosárra; rögtön lecsapnak a kalapácsal és fizetnek.

Legélénkebb a vásár a csobánkai virágok körül. Ma gy ar György nagyszerű telepének rózsái és nemesített mezei virágjai alku nélkül jutnak a kofák kosaraiba. Mind válogatott hamvas virág a csobánkai termék. A rózsák tegnap kipattant gyöngye szirmu bímbók; melyek napokig élélnek a virágtartóban. A nemesített mezei virágok közt még az óriási virágu bogáncs is kapós gyönyörűség. És száza ennek a rózsának hat koronáért került a virágárus kosa-rába, mikor később 6 egy szálért 16—20 fillért kért és szívesen kapott.

Csobánkán különben a paraszti nép is töméntelen rózsát tenyészt. Alkonyatkor öt-hat szekér indul el a faluból Budapestre, mindegyik megrakodva gon-dosan bepólyált kosarakkal és szunyókáló asszony-néppel. Mire beérnek a vásárcsarnokhoz, akár mind-járt elkezdhetik a kirakodást. Vagy a kosár mellé heveredve, e sűrű illatban alhatnak még egy futá-módásnyit.

Roppant sok vágott virág kerül még piacunkra Uj-Szegedről, Szőregről és még a messzi Erdély-ből is: Szolnok-Dobokából: Lederer kertjéből. Cso-dás színű violák, öklömnyi szegfűk és vakító liliumok jönnek Erdélyből. Reggeli hat órára már nem marad belőlük egy sem. Megy mind az utczára; sétáltatják, kínálgatják a virágárus nők és hál' Istennek; tul is adnak rajtuk. Nem iri-gyeljük a hasznukat. Hajnaltól éjfélíg róják az utczát és nélkülük bizony szürkébb volna az utcánk és ők fakasztják fel bennünk a virág-kehdvelést. Mert ebben a kőtengerben elszoknánk a virágtól, ha olyan sűrűn nem hangzana felénk a virágkínáló szó és nem nyújtogatnák orrunk alá a ragyogó rózsákat, tarka színű szegfűket.

h. ö.

		Iktatószám	
		<h1>Budapestre vonatkozó újságcikkek</h1>	
Szerző		Hely	
Cím		Idő	
Forrás:		Személy	
(Hely)	(Idő)	Helyszám	
(Köt. v. fiz.)		Tárgy	
		Oszályozás	